

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2ObdoV/11/2017
Identifikačné číslo spisu: 5108203807
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5108203807.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ing. Vladimír Jaroš, s miestom podnikania Lalinok 122, Divinka, IČO: 35 407 085, zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Kováčom, so sídlom Sládkovičova 9, Žilina, proti žalovanému: DROTÁR - kovovýroba, s. r. o., so sídlom areál družstva SVETOM 1, Veľké Rovné, IČO: 00 191 540, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mestická, Slovíková, s. r. o., so sídlom Hviezdoslavova 6, Žilina, IČO: 36 421 910, o vydanie vecí, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 45Cbi/10/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. septembra 2014, č. k. 4Obo/44/2014-226, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. júna 2014, č. k. 45Cbi 10/2011-188 rozhodol tak, že žalobu žalobcu voči žalovanému (pôvodne žalovanému 3/ - pozn. dovolacieho súdu) zamietol s tým, že o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa pôvodne domáhal proti žalovaným 1/ - 4/ vydania vecí - vrtačky VO51600, EVČ 124512362 (ďalej len „vrtačka“). Pôvodní žalovaní 1/ a 4/ nadobudli podľa názoru súdu prvej inštancie vrtačku kúpnu zmluvou z 21. novembra 2005 od spoločnosti Svetom Metal Factory, s. r. o., dobromyseľne. Ich dobromyseľnosť skúmal súd prvej inštancie v čase, kedy nadobudli vlastnícke právo k vrtačke. V čase uzavretia kúpnej zmluvy patrila vrtačka spoločnosti Svetom Metal Factory, s. r. o., ktorá ju nadobudla na základe kúpnej zmluvy z 3. júna 1997 od Slovenského zväzu výrobných družstiev. Na uvedenom závere nič nezmenila ani skutočnosť, že následne pôvodní žalovaní 1/ a 4/ zisťovali u Slovenského zväzu výrobných družstiev, či došlo k predaju vrtačky spoločnosti Svetom Metal Factory, s. r. o. a či táto bola oprávnená s ňou nakladať. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že konkurzný súd nevyzval pôvodných žalovaných 1/ a 4/ na podanie vylučovacej žaloby napriek skutočnosti, že vrtačka bola zaradená do súpisu konkurznej podstaty. Vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 446 Obchodného zákonníka, ktoré poskytuje ochranu dobromyseľnému kupujúcemu. Žalobca v konaní nepreukázal nedobromyseľnosť žalovaného pri nadobudnutí vrtačky, keďže pôvodní žalovaní 1/ a 4/ ako

dobromyseľní nadobúdatelia ju predali žalovanému. Z tohto dôvodu bol aj žalovaný dobromyseľný pri nadobudnutí vlastníckeho práva k vráčke.

2. O odvolaní žalobcu rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. septembra 2014, sp. zn. 4Obo/44/2014 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie. K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie pri posudzovaní dôvodnosti žaloby vychádzal z ustanovenia § 446 Obchodného zákonníka, podľa ktorého kupujúci nadobúda vlastnícke právo aj v prípade, keď predávajúci nie je vlastníkom predávaného tovaru, ibaže v čase, keď kupujúci mal vlastnícke právo nadobudnúť, vedel, že predávajúci nie je vlastníkom a že nie je ani oprávnený s tovarom nakladať za účelom jeho predaja. Predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo odvolacím súdom voči žalovanému zrušené z dôvodu, že súd prvej inštancie nevyhodnotil skutočnosti rozhodujúce pre nadobudnutie jeho vlastníckeho práva, a to jeho dobromyseľnosť. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalobcu, že vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí považoval kúpnu zmluvu z 21. novembra 2005 za absolútne neplatný právny úkon, a že súd prvej inštancie nepostupoval vo veci v súlade s právnym názorom vysloveným odvolacím súdom.

3. Odvolací súd skonštatoval, že už v uznesení z 31. mája 2013, sp. zn. 4Obo/55/2012 uviedol, že z práva, ktoré nie je nadobudnuté v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, vyplýva nárok na jeho ochranu, ak bolo nadobudnuté dobromyseľne, čo je v súlade s čl. 11 Listiny základných práv a slobôd, ako aj s ústavnými princípmi právnej istoty a ochrany nadobudnutých práv. V zmysle § 446 Obchodného zákonníka sa dobromyseľnosť u kupujúceho predpokladá, pričom opak je potrebné dokazovať. Zodpovednosť predávajúceho voči doterajšiemu vlastníkovi, ktorý vec neoprávnenne predal, zostáva zachovaná. Odvolací súd uzavrel, že súd prvej inštancie postupoval po doplnení dokazovania v súlade s § 446 Obchodného zákonníka, v dôsledku čoho nepovažoval námietku žalobcu, týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia veci, za dôvodnú.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dňa 5. decembra 2014 žalobca dovolanie, ktoré doplnil podaním z 23. decembra 2014. Prípustnosť dovolania je podľa dovolateľa daná podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., nakoľko mu bola postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Žalobca navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalobca uviedol, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je nepresvedčivé a nedostatočné, nakoľko neobsahuje vysporiadanie sa s konkrétnymi odvolacími námietkami, ktorých zodpovedanie bolo podstatné pre správne právne posúdenie veci napriek dĺžke sporu. Následkom nedostatku odôvodnenia je nepreskúmateľnosť rozhodnutia, čo zakladá prípustnosť dovolania. Odvolací súd vôbec nevysvetlil, prečo žalobcom uvádzané skutočnosti nie sú podľa jeho názoru podstatné. Odvolací súd len uviedol, že sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p., avšak súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s konkrétnymi námietkami žalobcu, čo bolo dôvodom jeho odvolania s uvedením konkrétnych odvolacích námietok. Podľa dovolateľa odvolací súd vo svojom rozhodnutí len všeobecne uviedol, že nedošlo k porušeniu ustanovení § 132 až § 135 O. s. p., teoretickú definíciu právneho posúdenia veci, citáciu ustanovenia § 446 Obchodného zákonníka, dôvod zrušenia v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo nevyhodnotenie dobromyseľnosti na strane žalovaného ako nadobúdatela a všeobecný popis princípu ochrany dobromyseľne nadobudnutých práv. Odvolací súd ani v náznakoch nereagoval na konkrétne skutkové a právne odvolacie námietky žalobcu. Podľa dovolateľa ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. nemožno aplikovať tak, že odvolací súd potvrdí prvoinštančné rozhodnutie aj v prípade, ak vykazuje nedostatky, ktoré by mohli viesť k jeho zrušeniu alebo zmene. Predmetné ustanovenie nemožno zneužívať, nakoľko sa tak odníma strane sporu právo na dvojinštančné posúdenie ich vecí.

6. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu zo 6. marca 2015 uviedol, že ho považuje za neopodstatnené. Žalovaný navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť. Podľa žalovaného v rozhodovanej veci

bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, ktoré konajúce sudy riadne vyhodnotili, čo je výsledkom vydaných rozhodnutí. Otázka dobromyseľnosti pôvodných žalovaných 1/ a 4/ bola v konaní zásadnou pre právne posúdenie veci. Kúpnu zmluvu uzatvorili pôvodní žalovaní 1/ a 4/ v roku 2005. Je pravdou, že v roku 2007 predstavil jeden z pôvodných žalovaných záujem o kúpu veci aj prostredníctvom predaja v konkurznom konaní, avšak to sa udialo až dva roky po tom, čo pôvodní žalovaní 1/ a 4/ vec kúpili, zaplatili za ňu a následne previedli vlastnícke právo na žalovaného (pôvodne žalovaného 3/). Pôvodný žalovaný 1/ uvedenú skutočnosť súdu vysvetlil tým, že tento krok urobil z opatrnosti, keď neskôr po kúpe veci zistil, že vec je stále vedená v súpise konkurznej podstaty. Uvedená skutočnosť však nemá vplyv na to, že v roku 2005 bol pri nadobúdaní veci dobromyseľný. Z následného konania pôvodného žalovaného 1/ po dvoch rokoch nemožno vyvodzovať jeho vnútorný psychický stav v čase uzatvárania kúpnej zmluvy, t. j. v roku 2005. V konaní bolo ustálené, že pôvodní žalovaní 1/ a 4/ boli pri nadobúdaní vŕtačky dobromyseľní a takto previedli vlastnícke právo na žalovaného. Podľa žalovaného dĺžka súdneho konania nie je dôvodom, aby sa odvolací súd nemohol v celom rozsahu stotožniť s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie a na tieto v odôvodnení poukázať. Odvolací súd sa vysporiadal aj s doplneným dokazovaním po jeho skoršom zrušujúcom uznesení.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

8. Dovolanie žalobcu bolo podané 5. decembra 2014. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, čím bola zakotvená okamžitá aplikabilita procesnoprávných noriem. Uvedené znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté do 30. júna 2016. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. však právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia posudzoval dovolací súd prípustnosť podaného dovolania, ako aj v ňom uvedené dovolacie dôvody podľa zákona účinného v čase jeho podania (ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p.).

9. Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu podaného do 30. júna 2016 bola upravená v ustanovení § 238 O. s. p. Žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nepredstavuje žiadne z rozhodnutí taxatívne vymenovaných v ustanovení § 238 ods. 1 až 4 O. s. p. Dovolací súd so zreteľom na uvedené konštatuje, že žalobcom podané dovolanie nie je podľa ustanovenia § 238 O. s. p. procesne prípustné. Neprípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľa domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdnom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Prípustnosť dovolania žalobcu v danej veci preto prichádza do úvahy len, ak v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 O. s. p. (v znení účinnom do 31. decembra 2014 - pozn. dovolacieho súdu). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor strany tvrdiacej, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

10. Dovolateľ vady zmätočnosti v zmysle § 237 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O. s. p. nenamietal a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

11. S prihliadnutím na obsah dovolania žalobcu a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či mu bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

12. Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým strane odníma tie procesné práva, ktoré jej zákon priznáva. Konaním súdu sa rozumie predovšetkým jeho procesný postup. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane procesné práva, ktoré jej zákon priznáva [v zmysle ustanovenia § 18 O. s. p. účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo strany vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)]. Súdna ochrana sa poskytuje v materiálnom ponímaní, čo tiež znamená, že nie každé procesné pochybenie súdu, alebo jeho nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu procesného práva strane, je považovaný za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana nie je poskytovaná formálne. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré vo svetle prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či procesný úkon, z uplatnenia ktorého bola strana vylúčená, mal podstatný vplyv na ďalšie konanie.

13. Z obsahu dovolania žalobcu vyplýva, že vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p videl v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné. K uvedenej dovolacej námietke dovolací súd uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (vid' najmä R 111/1998, ale aj sp. zn. 1Cdo/140/2009, 2Cdo/83/2010, 4Cdo/310/2009, 5Cdo/290/2008, 6Cdo/25/2012, 7Cdo/52/2011) v zásade zastáva názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., ale (len) inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorá však nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na Stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 (publikované v Zbierke Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

14. O výnimku uvedenú v druhej vete stanoviska R 2/2016 ide vtedy, ak strana v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie vzniesla vecné námietky, ktoré boli spôsobilé spochybníť správnosť vydaného rozhodnutia a odvolací súd sa so žiadnou z podstatných odvolacích námietok nezaoberal, pričom sa s namietanou zákonnosťou postupu súdu prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal a rozhodnutie súdu prvej inštancie s odkazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil (vid' napr. uznesenie najvyššieho súdu z 22. júla 2016, sp. zn. 3Obdo/39/2016). Ak však tieto námietky neboli spôsobilé spochybníť správnosť vydaného rozhodnutia súdu prvej inštancie, nejedná sa o výnimku predpokladanú v druhej vete stanoviska R 2/2016. Treba mať na zreteli, že odvolací súd nie je povinný poskytnúť vo svojom odôvodnení odpoveď na všetky otázky vznesené stranou, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie o opravnom prostriedku, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument strany. Z odôvodnenia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

15. V danom prípade sa nejedná o výnimku v zmysle druhej vety stanoviska R 2/2016. Vychádzajúc zo zásady, že rozhodnutie odvolacieho súdu a rozhodnutie súdu prvej inštancie predstavujú jeden celok (vid' napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 489/2011), je z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu zrejmé, prečo žalobu žalobcu zamietli. S poukazom na ustanovenie § 446 Obchodného zákonníka súd prvej inštancie skúmal dobromyseľnosť žalovaného v čase nadobudnutia kúpenej veci (vrtáčky). Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že pôvodní žalovaní 1/ a 4/, ktorí následne predali

vrtáčku žalovanému, boli pri nadobudnutí vrtáčky do vlastníckeho práva od spoločnosti Svetom Metal Factory, s. r. o., kúpnu zmluvou z 21. novembra 2005 dobromyseľní, nakoľko v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy nevedeli, že predávajúci (spoločnosť Svetom Metal Factory, s. r. o.) nebol vlastníkom vrtáčky a že nebol oprávnený s ňou nakladať za účelom predaja. Následná pochybnosť o tom, že spoločnosť Svetom Metal Factory, s. r. o., nebola oprávnená vrtáčku predat' z dôvodu zápisu do konkurznej podstaty, nemala vplyv na dobromyseľnosť žalovaného pri jej nadobudnutí. Na zvýraznenie tejto skutočnosti odvolací súd doplnil, že žalovaný má nárok na ochranu vlastníckeho práva, ktoré nadobudol dobromyseľne. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal aj s ostatnými podstatnými odvolacími námietkami žalobcu, keď k námietke týkajúcej sa nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie uviedol, že súd prvej inštancie neporušil ustanovenia § 132 až § 135 O. s. p., ktoré upravujú hodnotenie vykonaných dôkazných prostriedkov, a že zistené skutočnosti vyhodnotil v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov. Odvolací súd sa náležitým spôsobom vysporiadal aj s námietkami žalobcu, týkajúcimi sa postupu súdu prvej inštancie v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu, ako aj s tým, že podľa žalobcu odvolací súd vo svojom skoršom rozhodnutí posúdil kúpnu zmluvu z 21. novembra 2005 ako absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd uviedol, že predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo zrušené pre jeho nepreskúmateľnosť, keďže krajský súd nevyhodnotil skutočnosti rozhodné pre nadobudnutie jeho vlastníckeho práva, pokiaľ išlo o dobromyseľnosť nadobúdateľa. Zároveň poukázal na závery zo svojho skoršieho zrušujúceho uznesenia, z ktorých vyplýva, že odvolací súd nevyhodnotil kúpnu zmluvu ako absolútne neplatný právny úkon.

16. Dovolací súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. umožňovalo odvolaciemu súdu použiť skrátené odôvodnenie rozhodnutia v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. V takom prípade postačovalo, ak sa odvolací súd obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Postup podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. prichádzal do úvahy najmä v prípade, kedy obsahom odvolania boli námietky, ktoré boli stranou (odvolateľom) prednesené už v rámci prvoinštančného konania a súd prvej inštancie sa s nimi vysporiadal v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia. Forma skráteného odôvodnenia v takom prípade spĺňa požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia z pohľadu práva na spravodlivé súdne konanie. Zároveň dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“ v príslušnom gramatickom tvare) všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (viď napr. II. ÚS 122/05, III. ÚS 591/2013). Rovnako v takom prípade nemôže dôjsť k založeniu prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o poslednú odvolaciu námietku žalobcu, ktorou namietal, že pôvodní žalovaní 1/ a 4/ mali podať vylučovaciu žalobu, ktorú nepodali, a preto má platiť nevyvrátiteľná právna domnienka podľa § 19 ods. 2 ZKV o oprávnenosti zaradenia vecí do súpisu konkurznej podstaty, s uvedenou námietkou sa náležitým spôsobom vysporiadal súd prvej inštancie (strana 10 rozsudku). Preto v tejto časti postačuje záver odvolacieho súdu, že sa podľa § 219 ods. 2 O. s. p. stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

17. Za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a za vadu zmätočnosti uvedenú v ustanovení § 237 písm. f/ O. s. p. nemožno považovať prípad, kedy odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv neúspešnej strany sporu (viď napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013).

18. Vzhľadom na uvedené (viď body 15 a 16 vyššie) dovolací súd konštatuje, že žalobcom namietaná nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

19. Dovolací súd zároveň uvádza, že z obsahu predloženého spisu vyplýva, že k odvolaniu žalobcu (č. l. 204 - 210 spisu) sa písomne vyjadril žalovaný (č. l. 221 - 222 spisu). Zo spisu však nevyplýva, že predmetné vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi. Rovnako z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v odvolaní požiadal o doručovanie písomností elektronickými prostriedkami (č. l. 210 spisu) podľa § 45 ods. 4 v spojení s § 214 ods. 3 O. s. p. na e-mailovú adresu jeho právneho zástupcu. Zo spisu však

nevyplyva, že odvolací súd podľa § 214 ods. 3 O. s. p. upovedomil právneho zástupcu žalobcu o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku.

20. Nedoručenie vyjadrenia protistrany k odvolaniu odvolateľovi môže s ohľadom na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 13. januára 2015 Trančíková proti Slovenskej republike v konkrétnych okolnostiach prípadu predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. (viď napr. uznesenia najvyššieho súdu z 27. júna 2016, sp. zn. 3Obdo/41/0216 a z 28. júna 2017, sp. zn. 2ObdoV/4/2017). Taktiež neupovedomenie strany o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, ktorá o to požiadala, môže predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. (viď napr. uznesenia najvyššieho súdu z 18. októbra 2016, sp. zn. 3Cdo/118/2016 a zo 7. októbra 2015, sp. zn. 3Cdo/714/2015, ktoré bolo publikované v zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 9/2016). Uvedené však neplatí absolútne a dovolací súd k tomu uvádza nasledovné:

21. Dovoľanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pri uplatnení tézy, vyplývajúcej z judikatúry ESLP, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na prípady možnosti prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na výnimky z tejto zásady. Aj Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 upravoval takto podmienky prípustnosti dovoľania a prípady, v ktorých možno právoplatné rozhodnutie napadnúť dovoľaním, považuje len za výnimku zo zásady jeho záväznosti a nezmeniteľnosti. Právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (viď rozhodnutie ESLP Ryabikh proti Rusku) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri rozhodnutie ESLP Sutyazhnik proti Rusku).

22. Dňa 14. decembra 2010 vydal ESLP rozsudok vo veci Holub proti Českej republike (sťažnosť č. 24880/05), ktorým za neprijateľnú označil sťažnosť odôvodňovanú tým, že ústavná sťažnosť Ladislava Holuba bola odmietnutá bez toho, aby mu bola v konaní o nej vytvorená náležitá možnosť oboznámiť sa s vyjadreniami ostatných účastníkov predmetného konania. ESLP tu aplikoval nové kritérium prijateľnosti, ktoré bolo zavedené s účinnosťou od 1. júna 2010 Protokolom č. 14 k Dohovoru. Podľa nového článku 35 ods. 3 písm. b/ Dohovoru totiž ESLP vyhlási za neprijateľnú každú individuálnu sťažnosť, pokiaľ sa domnieva, že sťažovateľ neutrpel podstatnú ujmu.

23. Aj v prípade dovoľaní podaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (do 30. júna 2016), v ktorých sa namieta existencia niektorej z väd uvedených v ustanovení § 237 O. s. p. a na ktoré je dovolací súd prihliadať ex offio (§ 242 ods. 1 O. s. p.), platí, že je povinnosťou dovoľateľa uviesť, v čom konkrétne spočíva namietaná (t. j. dovoľateľom označená) vada zmätočnosti (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu z 31. mája 2017, sp. zn. 3Obdo/22/2017).

24. Osobitne v prípade namietaného odňatia možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) treba mať na zreteli, že pri vyhodnocovaní dopadov procesných nesprávností, ktoré vyšli najavo v priebehu dovoľacieho konania, nie je obsah dovoľania bezvýznamný. Ide o to, že slovo „neprihliada“ vyjadruje objektívnu stránku prístupu dovoľacieho súdu k procesným vadám odvolacieho konania, obsah dovoľania ale sprístupňuje dovoľaciemu súdu dovoľateľov subjektívny pohľad na správnosť postupu súdov a vysvetľuje, či a v akom rozsahu dovoľateľ sám vníma niektorý aspekt postupu súdu ako okolnosť zakladajúcu ujmu na jeho procesných oprávneniach. Dovoľanie, jeho obsah a v ňom zvolené formulácie a uvedené argumenty sú podkladom, na ktorom dovolací súd posudzuje, či procesnú vadu konania, ktorá vyšla v dovoľacom konaní najavo, dovoľateľ vôbec vníma ako ujmu na svojich právach sporovej strany. Občiansky súdny poriadok dovoľaciemu súdu neukladal, aby dovoľateľovi ako ujmu „nanucoval“ to, čo dovoľateľ sám za ujmu neoznačil (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu z 10. septembra 2015, sp. zn. 3Cdo/618/2015).

25. Povinnosť prihliadať na určitú procesnú vadu konania ešte neznamená, že dovolací súd musí vždy, bez zreteľa na individuálne okolnosti, priznať takejto vade relevanciu najvyššieho stupňa vedúcu až k záveru o potrebe zrušiť napadnuté rozhodnutie.

26. Uvedené je významné aj z toho hľadiska, aby rozhodnutie dovolacieho súdu nebolo prekvapivé. Bolo by v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, ak by dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu z úplne iných dôvodov, než dovolateľ namietal a ku ktorým sa mala možnosť vyjadriť aj protistrana. Dovolací súd nemôže vo svojom rozhodnutí uviesť, že určitým postupom odvolacieho súdu (prípadne aj súdu prvej inštancie) bola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom, ak dovolateľ tento procesný postup za odňatie možnosti konať pred súdom nepovažoval (t. j. neoznačil ho za postup odnímajúci mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.).

27. Dovolateľ je v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Podľa § 18 ods. 1 veta prvá zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov je advokát povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi. Ustanovenie § 18 ods. 2 veta prvá tohto zákona ukladá advokátovi povinnosť pri výkone advokácie konať čestne a svedomito, dôsledne využívať všetky právne prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné. So zreteľom na citované ustanovenia je dôvodné očakávať, že advokát - kvalifikovaný právny zástupca dovolateľa urobí všetko pre dosiahnutie procesného úspechu ním zastúpenej sporovej strany a že v dovolaní alebo v iných úkonoch urobených v priebehu dovolacieho konania opíše všetky nesprávnosti procesného postupu súdov s vysvetlením, k akej ujme viedli, resp. že podá plný výpočet dôvodov, so zreteľom na ktoré by mal dovolací súd rozhodnúť v zmysle „petitu“ dovolania.

28. Žalobca mal v dovolacom konaní vytvorenú procesnú možnosť poukázať na to, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu, a aj na to, že mu zo strany odvolacieho súdu nebolo elektronicky doručené oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 214 ods. 3 O. s. p. a vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré zastáva názor, že mu tým odvolací súd spôsobil podstatnú ujmu na jeho procesných právach. Procesný postup, na ktorý sa vzťahuje bod 20, dovolateľ ale vo svojom dovolaní ani len nespomenul.

29. Dovolateľ mal pritom možnosť dozvedieť sa o existencii vyjadrenia žalovaného z obsahu tej časti odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu, v ktorom odvolací súd rekapituloval podstatný obsah argumentácie procesných strán uplatnenej v dovolacom konaní (strana 6 rozsudku odvolacieho súdu). Rovnako o nedodržaní procesného postupu odvolacím súdom podľa § 214 ods. 3 O. s. p. sa dovolateľ (resp. jeho právny zástupca) mohol dozvedieť doručením rozsudku odvolacieho súdu.

30. Ak protistrana doručila súdu také vyjadrenie k odvolaniu, ktoré bolo formulované ako skutková a právna argumentácia, súd ale jej vyjadrenie nezaslal na vedomie odvolateľovi, ide v zmysle toho, čo vyplýva z rozsudku ESLP vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, o procesnú nesprávnosť zasahujúcu do práva na spravodlivý súdny proces. To isté platí v prípade, ak odvolací súd neoznámil strane, resp. jej zástupcovi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku. Avšak skutočnosť, že dovolateľ na tieto nesprávnosti vo svojom dovolaní ani len popisne nepoukázal (i keď bol zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom), vedie dovolací súd k záveru, že dovolateľ tieto nesprávnosti a jej procesné dôsledky vôbec nevníma ako ujmu, resp. podstatnú ujmu na svojich procesných právach v zmysle vyššie citovaného rozsudku ESLP vo veci Holub proti Českej republike (rovnako vid' uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/178/2014, 3Cdo/238/2014, 3Cdo/526/2014, 3Cdo/404/2015 a 3Cdo/618/2015).

31. Uvedený reštriktívny prístup najvyššieho súdu k prípustnosti dovolania s ohľadom na prípustnosť podaného dovolania pre nenamietané vady zmätočnosti podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a judikatúru ESLP (rozsudok Holub proti Českej republike) vyhodnotil vo svojej rozhodovacej činnosti ako ústavne konformný a súladný s právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“).

32. Uznesením z 9. marca 2016, č. k. I. ÚS 161/2016-22 ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu najvyššieho súdu z 13. augusta 2015, sp. zn. 3Cdo/238/2014. V odôvodnení svojho rozhodnutia ústavný súd poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ námietku procesného pochybenia krajského súdu spočívajúceho v nedoručení vyjadrenia odporcu k odvolaniu sťažovateľovi v dovolacom konaní neuplatnil. Ústavný súd uviedol, že bolo povinnosťou sťažovateľa uplatniť ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojené najskôr v konaní pred všeobecnými súdmi. Námietku nedoručenia vyjadrenia protistrany k jeho odvolaniu mohol sťažovateľ efektívne uplatniť v dovolacom konaní pred najvyšším súdom. Tým, že dovolací súd dovolanie sťažovateľa odmietol s odkazom na rozhodnutie ESLP Holub proti Českej republike, nemohlo podľa ústavného súdu dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu.

33. Uznesením ústavného súdu z 2. marca 2017, č. k. II. ÚS 152/2017-20 bola v obdobnej veci ústavná sťažnosť sťažovateľa odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Ústavný súd v uvedenom rozhodnutí aj s poukazom na rozhodnutia ESLP (Stepinska proti Francúzsku z 15. júna 2004, sťažnosť č. 1814/02 a Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., proti Slovenskej republike zo 4. októbra 2011, sťažnosť č. 35090/07) skonštatoval, že zásada kontradiktórneho konania ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie nemá absolútny charakter a jej rozsah sa môže líšiť najmä v závislosti na špecifických okolnostiach daného konania, pričom tieto výnimky môžu okrem iného súvisieť s povahou otázok preskúmaných všeobecným súdom, mierou možného vplyvu realizácie tohto práva na výsledok rozhodnutia všeobecného súdu. Jednou z prípustných výnimiek zo zásady kontradiktórnosti podľa ESLP môže byť aj situácia, keď síce z formálneho hľadiska došlo k jej porušeniu, ale toto porušenie nepredstavovalo pre dotknutú procesnú stranu žiadnu ujmu na jej právach (rozsudok Holub proti Českej republike zo 14. decembra 2010, sťažnosť č. 24880/05). Aj v rozhodovanej veci sťažovateľ v konaní pred dovolacím súdom nenamietal procesný nedostatok v podobe nedoručenia vyjadrenia protistrany k jeho dovolaniu, pričom dovolací súd dovolanie sťažovateľa odmietol s odkazom na rozhodnutie ESLP Holub proti Českej republike. Preto táto skutočnosť nemohla podľa ústavného súdu vyvolať ústavnoprávny prieskum sťažovateľovej veci.

34. V okolnostiach preskúmanej veci dospel preto dovolací súd k záveru, že i keď žalobcovi nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu a nebolo mu odvolacím súdom oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, nemalo to v rozhodovanej veci za následok odňatie možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

35. Keďže vzhľadom na vyššie uvedené (viď body 18 a 34 vyššie) prípustnosť podaného mimoriadneho opravného prostriedku žalobcu nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom ku dňu jeho podania, najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

36. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.